

Børne Blad

WALDKR.

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 27.

7de juli 1895.

21de aarg.

"Bæk med dig, din unge!" var det eneste svar han fik.

Børneblad.

udkommer hver sondag og kostet 50 cents for aaret, betalt i **forsendt**. I paaer til en adresse paa over 5 etspr. leveres det for 40 cents, og over 25 etspr. for 35 cents. Til Norge kostet det 60 cents.

Prænge og bestillinger, samt alt, hvad der angaaer expeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Af venkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. C. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagskolen.

Anden aargang.

Seksogthvinde lese.

Hvad Gud figer om sine bud.

II. Forjættelsen.

ABC-klassen: Herren figer: „Jeg gjør mislundhed mod tusende led, mod dem, som elsker mig og holder mine bud.“

Katekismus-klassen: Luk. 1, 50: „Hans barmhjertighed varer fra slegt til slegt over dem, som frygter ham.“ Salme 14, 3: „De er alle afbegne; der er ingen, som gjør godt, end ikke en.“

Forklærings-klassen: Samme som ovenfor, 1 Tim. 4, 8 (Sp. 203) og Salme 130, 3 (Sp. 208).

Vink.

„Som elsker mig og holder mine bud.“ Merk vel, at ordet „elske“ kommer først. Blot de er altsaa Gud velbehagelige, som holder hans bud, ikke for menneskers skyld, ikke for sin egen skyld, ikke for timelig og evig løns skyld, men alene af kjærlighed til Gud.

— Sad ingen indbilde sig, at han elsker Gud, naar han ikke holder hans bud; men lad ham heller ikke indbilde sig, at han holder Guds bud, saa lange han ikke elsker Gud selv.

— Gud vil ikke have kjærlighed uden gjerninger, men ligesaalidt vil han have gjerninger uden kjærlighed.

— „Jeg gjør mislundhed.“ Guds løn er en næadeløn.

— Helle løben maa holdes hele livet af det hele menneske, skal det være ret for Gud. Selv de troendes gjerninger kan derfor ikke i sig selv blive fuldstomne nok til at vinde Guds behag. Det er bare to ting, som gjør dem velhagelige for Gud, saa han vil krone dem med „naade og alt godt“: først det, at de ster paa hans befaling; dernæst det, at de troendes person er ham velbehagelig for Kristi skyld.

— En god samvittighed er en blød hovedpude.

— En retskaffen og gudfrygtig embedsmand i Würtemberg blev bagfalt, faldt i unaade hos herrugen og blev assat fra sit embede. Han boede da en tid ubemerket og sogte at ernære sig, som han bedst kunde; men stønt han ikke holdt sig for god til noget arbeide, gik det dog stadig tilbage for ham, og til sidst blev han natvægter. Sin gode samvittighed og sin fortrøstning til Gud bevarede han dog, og saa ofte han om natten udbrætte, hvormange flocken var, sluttede han altid med disse ord:

„Alt til sidst en ende faar,
men Guds kjærlighed bestaar.“

Saaledes sang han i mange aar, taalmodig og stille i sin Gud. Da hændte det, at en indflydelsesrig embedsmand overnattede i landsbyens verthus. Da han hver time om natten hørte vægteren synge om Guds evige kjærlighed, blev han rørt, udfspurgte sin vert om manden og hørte kun godt om ham. Da han kom hjem, undersøgte han sagen nærmere og bragte derved mandens uskyldighed for dagen. Derefter forklarte han hele tildragelsen for hertugen. Denne vilde gjerne gjøre godt igjen, hvad der var forbrudt mod manden, lod ham komme til sig og gav ham atter embede og levebrød. Saaledes fik den fromme mand igjen sin nattero, og det kunde han vel trænge; thi han var nu en ældre mand. Men aldrig glemte han at synge det kjære vers:

„Alt til sidst en ende faar,
men Guds kjærlighed bestaar.“

— Pastor Everard fortæller: En dag satte en ung mand det spørgsmål til mig: „Jeg har ikke været saa god, som jeg burde, men jeg har ikke været nogen slet hyngling; vil Gud vel fordomme mig, naar jeg dør?“ Jeg forsøgte at stille dette spørgsmål frem for ham i dets sande stiftelse. Jeg sagde ham, at Gud tager vare paa tanker og hjertets begjæringer, og at endog den mindste syndeplet er hadet og afskæchet af ham. Jeg sagde ham, at jeg ikke turde fortrøste mig til den allerbedste dag, jeg havde levet bag jorden, at der i hver dags syud var nok til at fordomme mig. Tils slut læste jeg for ham Rom. 3, 22: „Der er ikke forfælt; thi alle har synDET, og dem flettes Guds øRE.“ Følgende eksempel vil nærmere belyse denne sandhed: Set et 20 mænd paatager sig paa en eneste dag at løbe et bestemt antal mile (f. eks. 100), og den, som virkelig fuldfører dette stykke arbeide, skal saa en prisbelønning. Forsøget bliver gjort, men ingen af disse 20 mænd nær maalet paa den fastsatte tid. En løber 25 mile, en anden 30, en tredje 40, en fjerde 50 o. s. v.; en kommer maaske saa langt, at han blot mangler 4 eller 5 mile, men ingen af dem nær frem til det opsatte

merke. I dette tilfælde er der vistnok forstjel paa den anstrengelse, de har gjort, og paa den afstand, de har tilbagelagt; men der er ingen forstjel i dette: de har alle løbet forøjsvæs, og de gaar alle tabt af belønningen. Er det iffe netop saaledes med menneskene? Nogle har løbet sinbane bedre end andre. Nogle har levet et mere eksemplarisk, et mere jedeligt liv. Men hvor findes den, som har løbet Guds buds veje saaledes, at han ræk maalet og kan forde et syndefrit livs prisbelønning?

— En eneste falsk tone ødelægger harmonien.

Lessons for the Sunday School.

SECOND YEAR.

Twenty-sixth Lesson.

What God says of his commandments.

II. God's promise to those that love him and keep his commandments.

ABC Class: The Lord says: "I show mercy unto thousands of them that love me, and keep my commandments."

Catechism Class: Luke 1. 50: "His mercy is on them that fear him, from generation to generation." Ps. 14. 3: "They are all gone aside: there is none that doeth good, no, not one."

Explanation Class: Same as above, 1 Tim 4. 8,—Qu. 203, and Ps. 130. 3,—Qu. 208.

SUGGESTIONS.

The law is as rigid as the tables of stone on which it was written.

— If you are forbidden to break out of an enclosure, it matters not whether you break out of it at one spot or another.

— The authority is the same and equal in all the commandments; the golden thread on which these pearls are stringed, if it be broken in any one part, it scatters them all.

— Only when we are found in Christ are our deeds crowned with God's blessing.

— Duty gives delight. Fire that has no vent, has soon no flame; if the flame cannot get out, the fire goes out. A spring without outlet cannot have inlet. Our life is the fire of which doing good is the vent; it is the spring of which obedience to God is the stream.

— In one of Lowell's poems Christ is made to say,

"He who gives himself with his alms, feeds three: Himself, his hungering neighbor, and me."

— In the 119th Psalm, David says that the divine statutes had become his songs, and adds, "This I had, because I kept thy precepts." The Rabbins have a similar saying: "The reward of a precept is a precept;" or: "A precept draws a precept." The meaning of which is, that he who keeps one precept, to him God grants, as if by way of reward, the ability to keep another and more difficult precept. The contrary to this is that other sayings of the Rabbins, that "the reward of a sin is a sin;" or, "transgression draws transgression."

— Sydney Smith cut the following from a newspaper and preserved it for himself: "When you rise in the morning, say that you will make the day blessed to a fellow-creature, and you will find the day becomes blessed to you. And how easily it is done! A left-off garment to the man that needs it; a kind word to the sorrowful; an encouraging expression to the struggling—trifles in themselves light as air—will do it. And if you are young, depend unpon it, it will tell when you are old; and if you are old, rest assured that it will help to send you gently and happily down the stream of time to eternity. By the most simple arithmetical sum, look at the result. If you send one person away happy through the day, that is three hundred and sixty-five in the course of a year. And, suppose you live forty years only after you commence that course of medicine, you have made fourteen thousand six hundred persons happy, at all events, for a time."

— A traveler was alone crossing mountain heights of untrdden snow. He struggled bravely against the overpowering sense of sleep, which weighed down his eyelids; but it was fast stealing over him, and if he had fallen asleep, death would have been inevitable. At this crisis his foot struck against a heap lying across his path. Stooping down he found it to be a human body, half buried in the snow. The next moment the traveler had taken a brother in his arms, and was chafing his chest and hands. This effort to restore another brought back to himself life and energy, and was the means of saving both. Helping others is helping ourselves.

In the darkest night, my child,
Cans't thou see the right, my child?
Forward then! God is near.
The right will be light to thee,
Armor and might to thee;
Forward! and never fear.

Har du set mo

en til unger!

Taterbarnet.

(Fortsættelse.)

Jindtil nu havde Fridoline rolig hørt paa altsammen; de billeder, som Mirjam malte for hende, rev hende med sig. Men talen om, at de ikke længer skulde have nogen over sig, bragte pludselig tanken levende hen paa dem, som hun hidtil uden modsigelse havde adlydt, og fremkalde en strøm af brændende taarer. „Papa — bedstemama“, hukede hun, „jeg vil ikke forlade eder. Jeg vil hjem — hjem! O, Mirjam, lad os flynde os! O, jeg beder dig, kom endelig!“

Mirjam rynkede ørgerlig panden. Hvor bange dog slig en bondepige var! Hvor aldeles i bund og grund forsfjellig fra en egte taterpige! Et sieblik tænkte hun paa at twinge Fridoline til at blive; hun vidste jo, at hendes veninde ikke turde gaa et eneste stridt alene. Men med alle sine fejl besad Mirjam dog ialfald en god egenfæk: naar hun elskede et menneske, saa gjorde hun det helt ud og heller ikke blot for et sieblik. Fra den stund, da Fridoline havde staat foran hende i stængslet og lysset hende, havde hun næret den underligste kjærlighed til hende, og blot tanken paa at gjøre hende meget bedrøvet forandrede hendes beslutning.

„Siden du endelig vil det, saa kom da!“ sagde hun medlidende, greb den grædende piges hånd og gik aften i den retning, hvorfra de var komne.

12te kapitel.

Hvorlebes det saa ud i hjemmet. — En sovnlys nat.

Da mor Lisbeth var færdig med at snakke med madam Sjaps, gik hun først ind og heldte mellen i sadene, men trædte derefter ind i stuen for at se, om de to piger var flittige. Men værelset var tomt, og deres haandarbeide laa slængt hen paa gulvet.

„Er de efter sløine ud!“ brummede den gamle. „Jeg gad vide, naar de behager at komme ind igjen! Havde de endda gjort sit arbeide færdigt! Men hvad er det, jeg ser?“

Mor Lisbeth blev aldeles rød af vrede og ørgrelse ved at opdage et langt rift i det lagen, Mirjam havde arbeidet paa, og hvis Mirjam havde været i nærheden, kunde hun let have indbildt sig, at hun paanh var falden i hænderne paa Rafta. Under en masse

trusler og skjeldsord lagde den gamle lagenet sammen og gik ud i kjøkkenet. At hun her maatte gjøre alt sit arbeide uden nogen hjælp gjorde hende just ikke blidere tilfinds; men nogen egenlig uro for de to flygtninge havde hun ikke, selv ikke da de ikke kom hjem til middag. Hun havde opdaget, at de havde staaret et stort stykke brød, som de havde taget med. „De skal ialfald ikke dø af sult“, sagde hun til sin søn, og hvis de maa lade sig nøje med tort brød, saa er det ikke mere end passende straf for deres usættelighed.

„En meget passende straf“, gjentog Johan, da han satte sig tilbords, men maden smagte ham ikke; gang efter gang vendte han hovedet mod døren for at se, om ikke de to landsflygter vendte tilbage — den lille lyse og den lille mørke, som ellers altid pleiede at sidde ved hans side; han savnede dem altfor meget.

Efter at have spist middag gik han ud, men fjernede sig ikke langt fra huset. Gang paa gang stak han hovedet ind og spurgte, om de ikke var komne. Mor Lisbeth ryfede hver gang blot paa hovedet; hun var meget vred og sad og tænkte over, hvilken straf hun højest skulde anvende, naar de kom hjem. Men solen gik ned og farvede skyerne med et skær af guld og purpur. Da begyndte hendes vrede at forbandles til angst og bekymring. Hun vandrede selv aften til udkanten af landsbyen og blev staende og se til alle kanter i det sikre haab at faa se børnene komme henad en eller anden sti. Men ingen piger lod sig se. Hun ilte da hjem i den tanke, at de kunde være komne fra en anden kant, men i den halvmørke stue blev hun modtaget af sin søn med spørgsmalet: „Har du dem ikke med dig?“

„Nei, endnu ikke“, svarte hun, „men tab ikke modet, gamle gut; sulsten vil nok snart føre dem hjem. Jeg vædder paa, atinden jeg har dækket aftensbordet, har vi dem her.“

Men skjønt den bra gamle, som ellers var saa raff til at faa maden frem, idag anvendte en uendelig tid derpaa, saa maatte hun tilslut sætte grøden paa bordet. „Kom nu og spis, Johan“, sagde hun med en stemme, som ikke længer lød saa fast og modig som om middagen. Det var, som om maden vilde blive siddende i struben paa dem begge, og det var heller ikke frit for, at der faldt en og anden taare ned paa tallerkenen lige som hin dag, da Fridolines mor blev begraven.

Johan Kæpfel reiste sig. „Jeg vil gaa og lede efter dem“, sagde han; han havde nu taget sin beslutning. „Naar jeg nu blot vidste, til hvilken kant de er gaaede!“

Men ingen havde seet børnene, og han maatte derfor gaa affsted paa det uvisse, mørkt som det var. „Fridoline, Mirjam!“ raabte han sikkert hundrede gange og lyttede spændt, om der ikke skulde komme et svar fra barnefæmmer; men der kom aldrig noget svar. Intet andet var at høre end vindens susen gjennem skoven.

Stakkars far! Saa træt som efter denne angstfulde søgen havde han ikke engang været under sit fæltog med den store arme efter lange natlige marscher. Stjernene begyndte atter at blegne, et rosenstjær saaes paa himlen i øst, fuglene vaagnede og lidt efter lidt fastede solen sine straaler over bjerg og dal og skov og fylde naturen med nyt liv. Johan sneg sig hjemover. Et svagt haab rørte sig i hans bryst om kanske at finde de forsvundne i hjemmet.

„Har du ikke fundet dem?“ raabte hans mor imod ham, idet hun med besvær reiste sig i sin lenestol, hvor hun havde tilbragt natten. „O min stakkars Fridoline!“ jamrede hun under bitre taarer. „Skal jeg aldrig gjense hende? Kanske hun er syrtet i en asgrund eller druknet i et vand. O, min søn, hvorfor straffer Gud os saa haardt? Er dette lønnen for vor barmhjertighed mod det borrløbne taterbarn?“

Johan kunde ikke give noget svar. Han var sunket ned paa en bænk og holdt begge hænder for ansigtet. Da hans kone døde, havde han endnu haft tilbage sin lille datter, men hvorledes skulde det gaa ham, hvis ogsaa Fridoline blev taget fra ham? Hans gamle mor kunde hver dag komme til at vandre bort og saa—? Tanken herpaa vilde ligefom følede ham, og fra dybet af sit hjerte stræng han til Gud om hjælp og forbarmelse.

Det var hurtig bleven bekjendt rundt om i landsbyen, at den lille taterhels var lømt bort med Fridoline, og alle landsbyens toner strømmede sammen for at udtrykke sin deltagelse og under hemmelighedsfuld hvilken og hoveddrysten komme med, at de aldrig havde ventet noget godt af denne taterpige. Johan hørte med uvilje paa deres snak og sogte at saa nogle mænd med sig for at lede i klippekløster og ved vandene efter sit barn.

*

*

Lad os imidlertid vende tilbage til de to piger, som havde begyndt deres vandring hjemover, da solen holdt paa at gaa ned. Det var ikke saa let at finde veien. I begyndelsen gjenkjendte vistnok Mirjam med sit farke sie et og andet bestemt tre eller klippeblok, som de kunde bestemme retningen efter, men mørket blev snart tykkere og tykkere og fastede sine skygger over bjerg og dal. Fridoline fikkelede stadig oftere og oftere: „O, jeg er saa bange!“ Alle de frygtelige eventyr, som hun havde hørt, sit ligesom liv i hendes indbildningskraft, og hun skulb i alle lemmer. Mirjam, som ikke var det mindste bange, sogte at sætte mod i hende ved at synde; men de sange, hun under disse omstændigheder mindedes, var mest gamle taterhange, som den anden ikke forstod, og som derfor blot endnu mere øgede hendes skrekk. „Ti stille! Ti stille!“ bad hun med skjælvende stemme. „Skovens aander kan høre dig, og hvis de kommer i nærheden af os, vil jeg dø af angst.“

„Nattens og skovens aander er vore gode venner“, svarte Mirjam stolt, „mig vil de intet ondt gjøre, og dig vil de beskytte. Kom, synd dig nu! Naar vi har denne klippe bag os, vil vi sikkert finde veien hjem.“

Dette haab gik ikke i onfyldelse, og i det stadig voksende mørke slæbte de sig mere og mere trætte affsted. Mirjam lyttede spændt efter, om det ikke var muligt at høre nogen lyd, som kunde vise, at de var i nærheden af menneskelige boliger, men alt var stille. Saa vandrede de tauje affsted i skoven; deres fodder blev saare ved at stødes mod steene, som de ikke kunde se, og deres klæder blev hængende ved torné og revne i styrke. Med sorg tænkte Mirjam paa den lille hule ved fjorden, hvor de kunde have sovet saa deilig.

„Jeg orker ikke længere“, stønnede Fridoline udmattet. „Er vi ikke snart hjemme? Er du ogsaa sittet paa, at vi er paa den rigtige vej?“

„Min kjære, stakkars veninde“, svarte Mirjam venlig, „vi vil hvile os lidt. Det er ikke let at finde frem i mørket.“

„O, vi er fortalte“, jamrede den anden. „Vi maa dø her. Kjære, kjære papa! Snilde bedstemama! Skal jeg da aldrig faa se eder igjen?“

(Fortættes.)

Gamle Pettersen.

(Med billede.)

Gamle Pettersen havde hverken kone eller barn, men rig var han og eide blandt andet et stort hus med mange mindre behovsmeligheder, som han leiede ud til folk og tjente mange penge.

Stakkars gamle Pettersen! Skjont han var rig, var han vist set ikke lykkelig; han var altid saa grætten og sur at se til; hverken Nils eller hans høfende havde nogengang set ham smile, og aldrig havde han et venligt ord til dem, ja tillegut var saa rød for Pettersen, at han skreg, naar han saa ham.

Nils lunde umulig forstaa, hvorfor den rige Pettersen behøvede at være saa grætten og misfornøjet; hans egen mor, som blot var en fattig skolelærerinde, var altid saa blid og venlig og fornøjet. Hvorfor skulde da ikke Pettersen være det, han som var saa rig!

En dag kom Pettersen ind til moderen; børnene gjemte sig borte i en krog, medens han og moderen snakkede sammen. Pettersen talte om husleien, som ikke var blevsen betalt paa et halvt aar; moderen bad ham endelig at vente; hun havde af en slægtning facet løfte paa en del penge og skulle betale, straks hun fik dem. Men Pettersen spredte grættent, at nu vilde han ikke vente længere; de fik flytte. Da han var gaaet, blev moderen siddende med haanden for øinene, og Nils saa den ene taare efter den anden trille ned ad hendes kinder. Hvor ondt det gjorde i Nils's hjerte! Den snilde, kjære mama græd! Hun som var saa god, og som han var saa glad i!

Hon skyndte sig ud af døren og sprang efter Pettersen; han havde snart indhentet ham, men vorede ikke at tale til ham; han dristede sig blot til at nappe ham i frakken for at stanse ham. Den gamle gnier vendte sig ørgerlig om og var nær ved at slaa til gutten. Da fik Nils endelig sagt:

„Ma lad os slippe at flytte. Det er saa ondt at se mama græde!“

Taarerne stod ham i øinene, medens han sagde dette.

„Væk med dig, din unge!“ var det eneste svar han fik, og kjæmpende med graaden maatte Nils gaa ind igjen.

Hans børn havde altsaa været forgjøves — nei det havde den alligevel ikke. Gamle Pettersen kunde hele dagen ikke glemme det valtre barns taarefyldte øine; han fik ikke ro i sin samvittighed hele dagen, og om aftenen sendte han fruen et brev, hvori han underrettede hende om, at hun alligevel indtil videre kunde faa bo i hans hus; hvad der havde ombestemt ham, fortalte han ikke; men hvorledes frydede ikke Nils sig ved at se moderens glædestraalende ansigt, da hun læste brevet!

Glem ikke at vise kjærlighed!

Dette byder jeg eder, at I skulle elske hverandre. Joh. 15. 17.

Lader alle eders gjerninger ske i kjærlighed. 1 Kor. 16. 14.

Jager ejer kjærligheden. 1 Kor. 14. 1.

Men haver for alle ting inderlig kjærlighed til hverandre. 1 Pet. 4. 8.

Opl. paa billedgaade i nr. 24.

Et ondt formaal.

Opl. paa geografisk gaade i nr. 25.

Malmo — Duero.

1. Maribo.
2. Amager.
3. Lille.
4. Moskau
5. Øland.

Gaade.

T	t	T	T	t	T	T	t
		t	T	t	t		
T	t	t	T	T	t		